

**KAPRYŚNA GWIAZDA**  
**RUDOLFA WEIGLA**



RYSZARD WÓJCIK

**KAPRYŚNA GWIAZDA**  
**RUDOLFA WEIGLA**

*konsultacja wydawnicza*

Maria Majdrowicz

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego  
Gdańsk 2015

Recenzenci

prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn  
dr hab. Alicja Węgrzyn, prof. PAN  
Stanisław Kosiedowski  
Janusz Wasylkowski

Redaktor Wydawnictwa  
Maria Mosiewicz

Projekt okładki i stron tytułowych  
Filip Sendal

Skład i łamanie  
Marek Smoliński

Zdjęcia w książce pochodzą ze zbiorów Ryszarda Wójcika, Stanisława Kosiedowskiego  
i Wacława Szybalskiego

Publikacja sfinansowana przez Fundację Profesora Wacława Szybalskiego



© Copyright by Fundacja Profesora Wacława Szybalskiego

ISBN 978-83-7865-961-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego  
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot  
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206  
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

[www.wyd.ug.edu.pl](http://www.wyd.ug.edu.pl)  
Księgarnia internetowa: [www.kiw.ug.edu.pl](http://www.kiw.ug.edu.pl)

# Spis rzeczy

Przedmowa ( <i>Ewa Łojkowska</i> ). . . . .	7
I. Czwarta część nocy. . . . .	9
Spotkanie pierwsze. Jadwiga Lekczyńska . . . . .	14
Spotkanie drugie. Bronisław Knaster. . . . .	17
Spotkanie trzecie. Stefan Kryński . . . . .	22
II. Kapryśna gwiazda Rudolfa Weigla . . . . .	30
Wystarczyło tylko nakłuć . . . . .	31
Gra ze śmiercią . . . . .	36
Powrócić do Iłemni . . . . .	40
Świat trafił do Iłemni . . . . .	48
III. Gdyby nie ciernie . . . . .	53
Łzy profesora Meisla . . . . .	60
IV. Między młotem a kowadłem . . . . .	73
W obłapce Sowietów . . . . .	77
Ścisłe tajne. Nr 130/SN . . . . .	83
V. Pakt z diabłem . . . . .	92
W grze z niewiadomym . . . . .	97
Ci odeszli, tamci przyszli. . . . .	102
Nie podpisał . . . . .	110
VI. W matni . . . . .	112
Uścisnąć dłoń mordercy? . . . . .	116
W pamięci klucznicy . . . . .	122
VII. Codzienność „kolaboracji”. . . . .	127
W kamizelce ratunkowej. . . . .	129
Święte oszukaństwo na modłę lwowską? . . . . .	135
Tropem krętym, zawiłym . . . . .	136
Zwierzęta i Żydzi . . . . .	139
VIII. Przygnani burzą . . . . .	144
Wszowy egzamin . . . . .	146
IX. Wiele twarzy bohatera . . . . .	159
X. Post scriptum . . . . .	178
Byle nie pomnikowo . . . . .	191
Rozmowy niedokończone . . . . .	195

## Aneks

Wacław Szybalski

Maintenance of Human Blood-Fed Live Lice in the Laboratory and Production of Weigl's Exanthematous Typhus Vaccine . . . . .	199
--	-----

Wacław Szybalski

Zastosowanie wszy laboratoryjnych karmionych ludzką krwią  
do produkcji szczepionki Weigla przeciw tyfusowi plamistemu . . . . . 219

Stanisław Kosiedowski

Stoimy na barkach gigantów – Profesor Rudolf Weigl . . . . . 243

Wykaz osób zatrudnionych w Instytucie prof. Rudolfa Weigla

w latach niemieckiej okupacji Lwowa (lipiec 1941 – lipiec 1944)  
(*Katarzyna Cieślik, Marian Kłapkowski*). . . . . 258

Dopisek (*Marian Kłapkowski*) . . . . . 261

Indeks osobowy . . . . . 291